

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เสนาะเสียงสำเนียงเพลงไทย

เรื่อง อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย

เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว (๑)

ครูผู้สอน ครูจักรพันธ์ สุวรรณเกิด

เรื่อง
อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย

เรื่อง
ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงเพลงไทย

๑. เรื่อง วงดนตรีไทย (วงปี่พาทย์)
๒. เรื่อง วงดนตรีไทย (วงเครื่องสายและวงมโหรี)
๓. เรื่อง วงดนตรีพื้นบ้าน
๔. เรื่อง อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย
๕. เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงเพลงไทย

๖. เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๒
๗. เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๓
๘. เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๔
๙. เรื่อง ประมวลทักษะการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ
เพลงระบำดอกบัว

ทบทวน

วงปี่พาทย์

ได้แก่

วงปี่พาทย์ไม้แข็ง

วงปี่พาทย์นางหงส์

วงปี่พาทย์เสภา

วงปี่พาทย์มอญ

วงปี่พาทย์ไม้นวม

ปี่พาทย์พิธี

วงปี่พาทย์เครื่องห้า

วงปี่พาทย์เครื่องคู่

วงปี่พาทย์เครื่องใหญ่

วงปี่พาทย์ไม้นวม

วงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์

ทบทวน

วงเครื่องสาย

ได้แก่

วงเครื่องสายไทย

วงเครื่องสายปี่ชวา

วงเครื่องสายผสม

วงเครื่องสายวงเล็ก

วงเครื่องสายเครื่องคู่

ทบทวน

วงมโหรีโบราณ

วงมโหรีเครื่องสี่

วงมโหรีเครื่องหก

วงมโหรีเครื่องแปด

วงมโหรีปัจจุบัน

วงมโหรีเครื่องเดี่ยว

วงมโหรีเครื่องคู่

วงมโหรีเครื่องใหญ่

ทบทวน

วงดนตรีพื้นบ้าน

เป็นวงดนตรีที่ใช้บรรเลงในแต่ละท้องถิ่น เป็นกิจกรรมที่มีบทบาทอยู่เฉพาะในวิถีชีวิตของสังคมและวัฒนธรรมนั้น ๆ

ซึ่งวงดนตรีพื้นบ้านในแต่ละภาคจะมีเครื่องดนตรี วงดนตรี

บทเพลง สำเนียง ภาษา ที่แตกต่างกันออกไป สิ่งเหล่านี้

เป็นปัจจัยที่สะท้อนวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น

เรื่อง
อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย

เรื่อง
ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๑

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีได้ถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถอ่านโน้ตเพลงไทยได้ถูกต้องตามจังหวะและทำนอง

นักเรียนสามารถปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเพลงระบำดอกบัวได้ถูกต้องตามจังหวะและทำนอง

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของโน้ตเพลงไทย

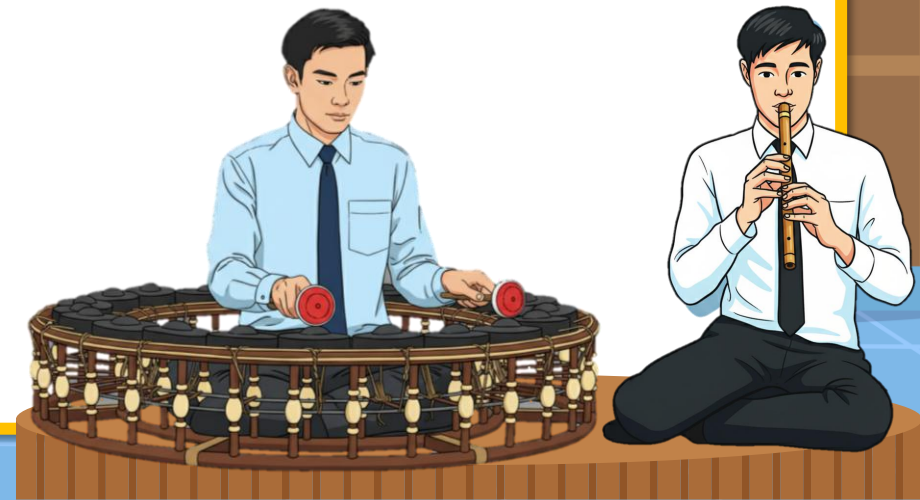
อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงดนตรีและเสียงร้อง อีกทั้ง
มีสัญลักษณ์พิเศษเพิ่มเติมเพื่อใช้ระบุเทคนิคการบรรเลง
ที่นอกเหนือจากระดับเสียงของเพลงหรือเสียงของ
เครื่องดนตรีแต่ละชนิด

อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย

การบันทึกโน้ตดนตรีไทยเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการสื่อสารบันทึกบทเพลงไทยให้สืบทอดต่อไป อีกทั้งยังเป็นสื่อการสอนที่สำคัญในการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทย ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย

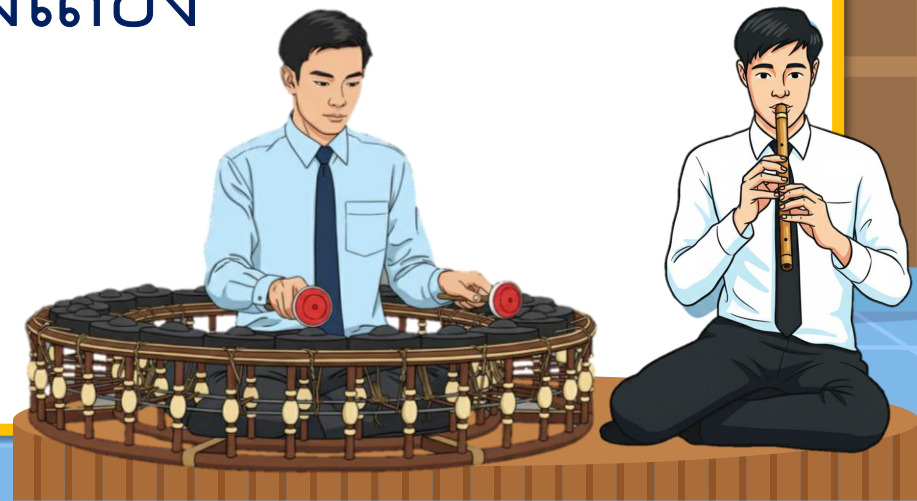

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนระดับเสียง

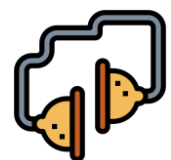
สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

สัญลักษณ์พิเศษอื่น ๆ

องค์ประกอบของโน้ตไทย

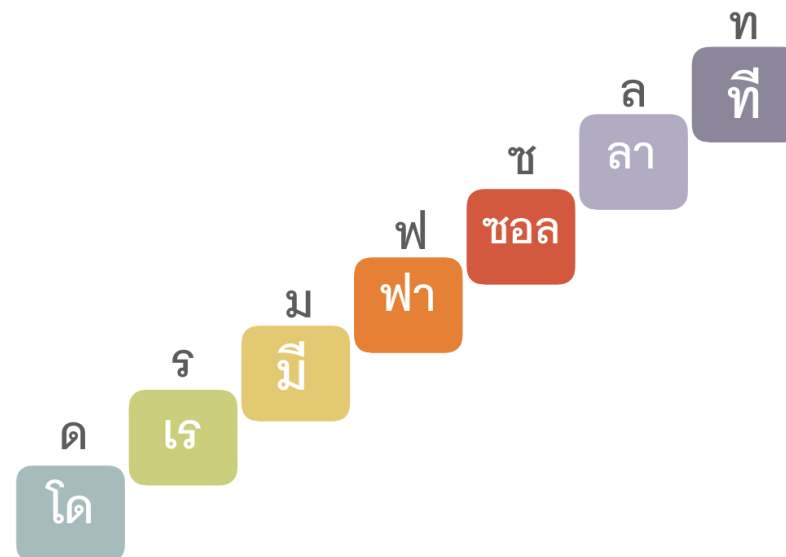

สัญลักษณ์แทนระดับเสียง

โน้ตดนตรีไทยมีการใช้สัญลักษณ์แทนระดับเสียงต่าง ๆ กำหนดให้ใช้ตัวอักษรไทย ๗ ตัว แทนระดับเสียง ซึ่งสามารถแสดงระดับเสียงสูง - ต่ำ

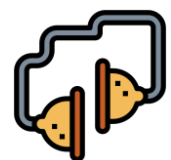

สัญลักษณ์แทนระดับเสียง

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนระดับเสียง

นอกจากนี้ยังมีสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นว่าโน้ตตัวเดียวกันแต่มีระดับเสียงสูง – ต่ำแตกต่างกัน

ดํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ระดับเสียงต่ำ

ดํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ระดับเสียงสูง

องค์ประกอบของโน้ตไทย

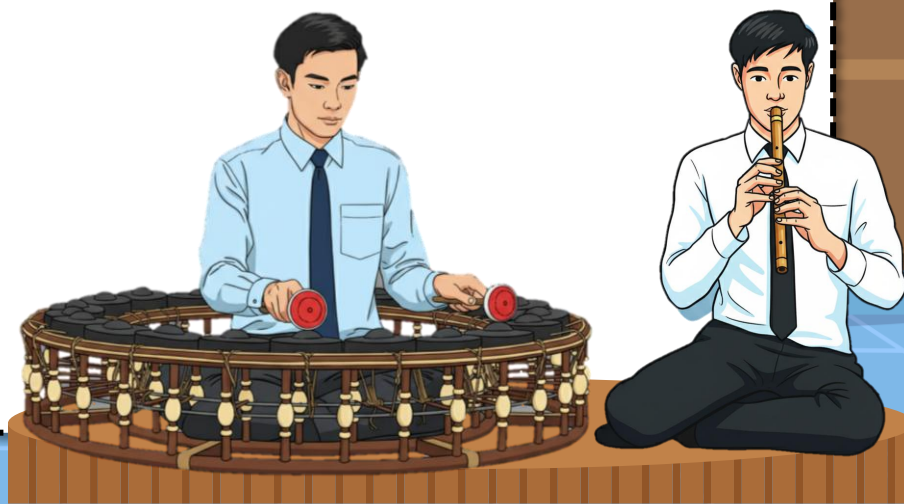

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

อัตราความสั้น – ยาวตามระบบโน้ตดนตรีไทย มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ส่วน ดังนี้

๑. ห้องเพลง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๑. ห้องเพลง

ห้องที่ ๑	ห้องที่ ๒	ห้องที่ ๓	ห้องที่ ๔	ห้องที่ ๕	ห้องที่ ๖	ห้องที่ ๗	ห้องที่ ๘
X	X	X	X	X	X	X	X

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

สัญลักษณ์ตัวโน้ตอักษรไทย ด ร ม ฟ ซ ล ท ไม่สามารถกำหนดแยกแยะอัตราความสั้น-ยาวของเสียงที่แตกต่างกันได้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยการจัดเรียงโน้ตตามหลักการพื้นฐานของการจัดเรียงตัวโน้ต

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

ซึ่งในแต่ละห้องเพลงจะสามารถบรรจุได้ด้วยหน่วยเคาะย่อยเท่ากับ

๔ หน่วยเคาะย่อย ดังนี้

[illegible]

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

หลักการบันทึกโน้ตดนตรีไทยจะบรรจุโน้ตอักษร ด ร ม ฟ ซ ล ท และเครื่องหมาย – (ขีด) ซึ่งแต่ละตัวมีความยาวเท่ากับ ๑ จังหวะ เคาะย่อยเท่ากันหมด

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

และเมื่อต้องการกำหนดอัตราความสั้น-ยาวของตัวโน้ต
จะใช้เครื่องหมาย – เพื่อเพิ่มความยาวเสียงของตัวโน้ตที่อยู่ก่อน
หน้าให้ลากเสียงยาวออกไปอีก ๑ หน่วยเคาะย่อย

--- ด	-----	--- ร	-----	--- ม	-----	--- พ	-----

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

โดยการบันทึกเพลงไทยจะใช้สัญลักษณ์ตัวอักษรไทยแทนระดับเสียง
ด ร ม ฟ ซ ล ท และเครื่องหมาย – (ขีด) สลับสับเปลี่ยนตำแหน่งกันไป
มาตามท่วงทำนองของบทเพลง ดังนั้นการเรียงโน้ตหรือการบรรจุโน้ต
จึงสามารถพบได้ในหลายรูปแบบตามตัวอย่าง ดังนี้

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

ตัวอย่างรูปแบบการบันทึกโน้ตดนตรีไทย

⇒ กรณีที่มีโน้ตห้องละ ๑ ตัว

- - - ด	- - - ร	- - - ม	- - - พ	- - - ซ	- - - ล	- - - ท	- - - ดั
- ด - -	- ร - -	- ม - -	- พ - -	- ซ - -	- ล - -	- ท - -	- ดั - -

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

ตัวอย่างรูปแบบการบันทึกโน้ตดนตรีไทย

⇒ กรณีที่มีโน้ตห้องละ ๒ ตัว

- ด - ด	- ร - ร	- ม - ม	- พ - พ	- ซ - ซ	- ล - ล	- ท - ท	- ดํ - ดํ
- - ด ร	- - ม ซ	- - ร ม	- - ซ ล	- - ม ซ	- - ล ดํ	- - ซ ล	- - ดํ รํ

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

ตัวอย่างรูปแบบการบันทึกโน้ตดนตรีไทย

⇒ กรณีที่มีโน้ตห้องละ ๓ ตัว

- ด ด ด	- ร ร ร	- ม ม ม	- ฟ ฟ ฟ	- ซ ซ ซ	- ล ล ล	- ท ท ท	- ดํ ดํ ดํ
- มํ รํ มํ	รํ ดํ - รํ	ดํ ล - ดํ	ล ซ - ล	ซ ม - ซ	ม ร - ม	ร ด - ร	ด ล - ด

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

ตัวอย่างรูปแบบการบันทึกโน้ตดนตรีไทย

⇒ กรณีที่มีโน้ตห้องละ ๔ ตัว

ด ด ด ด	ร ร ร ร	ม ม ม ม	ฟ ฟ ฟ ฟ	ซ ซ ซ ซ	ล ล ล ล	ท ท ท ท	ดํ ดํ ดํ ดํ
มํ รํ ดํ ล	รํ ดํ ล ซ	ดํ ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ร ม ซ	ร ม ซ ล	ม ซ ล ดํ	ซ ล ดํ รํ

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์แทนความสั้นและยาวของเสียง

๒. การจัดเรียงโน้ต หรือการบรรจุตัวโน้ต

ตัวอย่างรูปแบบการบันทึกโน้ตเพลงพม่าเขว

- - - -	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - ซุ	- - - -	- ซุ - ฆ	- - ฆ ฆ	- ซุ - ด
- - - -	- ซุ - ฆ	- - ฆ ฆ	- ด - ฆ	- - ด ฆ	- ด - ด	- - ฆ ซุ	- ด - -
- - ด ฆ	- ด - ด	- - ฆ ซุ	- ด - -	- ซุ - ฆ	- ซุ - ฆ	- - - ฆ	- - - ด

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์พิเศษอื่น ๆ

สัญลักษณ์หยุดเสียง

สัญลักษณ์พิเศษอื่น ๆ เป็นเครื่องหมายที่เพิ่มเติมเข้ามาเพื่อสื่อสารเทคนิคและกลวิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดที่สอดแทรกเทคนิคไว้ในบทเพลงต่าง ๆ

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์พิเศษอื่น ๆ

สัญลักษณ์หยุดเสียง

เป็นเครื่องหมายที่ต้องการให้เสียงในช่วงขณะนั้นเงียบหายโดยกำหนดเครื่องหมาย X (กากบาท) ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยเคาะย่อย เครื่องหมายหยุดเสียงมีระเบียบการจัดวางเช่นเดียวกับเครื่องหมาย – (ขีด) ที่ใช้สำหรับยึด/ลากเสียง

-----	---- ร	x x ม ร	---- ม	x x ซ ม
-------	--------	---------	--------	---------

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์พิเศษอื่น ๆ

สัญลักษณ์หยุดเสียง

ดังนั้น หากสัญลักษณ์ X (กากบาท) ปรากฏต่อจากสัญลักษณ์โน้ตตัวอักษร ด ร ม ฟ ซ ล ท เสียงเหล่านี้จะไม่สามารถยืดเสียงให้ยาวออกไปได้

----	--- ร	xx ม ร	--- ม	xx ซ ม
------	-------	--------	-------	--------

องค์ประกอบของโน้ตไทย

สัญลักษณ์พิเศษอื่น ๆ

สัญลักษณ์สำหรับเทคนิคการสะบัด

เป็นสัญลักษณ์ที่ต้องการให้เกิดการสะบัดรวบเสียง ๓ เสียงให้มีค่าเท่ากับอัตรา
ความยาวเป็น ๑ จังหวะเคาะย่อย โดยใช้เครื่องหมายขีดโค้ง (—) เป็น
สัญลักษณ์ครอบไว้ด้านบนตัวโน้ตที่จะต้องสะบัดรวบเสียง

--- ธรรม

รม - มรด

ใบงานที่ ๔ อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงเพลงไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. โน้ต คือ

๒. ประกอบด้วยสัญลักษณ์ใดบ้าง

๒.๑ สัญลักษณ์

๒.๒ สัญลักษณ์

๒.๓ สัญลักษณ์

๓. หลักการบันทึกโน้ตเพลงไทยกำหนดให้

- ๑ บรรทัด มีทั้งหมด ห้องเพลง
- ๑ ห้อง สามารถบรรจุโน้ตได้น้อย ตัว
- การบรรจุโน้ตด้วยตัวอักษร และเครื่องหมาย
ซึ่งแต่ละตัวมีความยาวเท่ากับ ๑ จังหวะเคาะย่อยเท่ากันหมด
- เมื่อต้องการกำหนดอัตราความสั้น - ยาวของตัวโน้ต จะใช้เครื่องหมาย - (ขีด) เพื่อ.....

ใบงานที่ ๔

เรื่อง อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

การปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ

ขลุ่ยเพียงออ

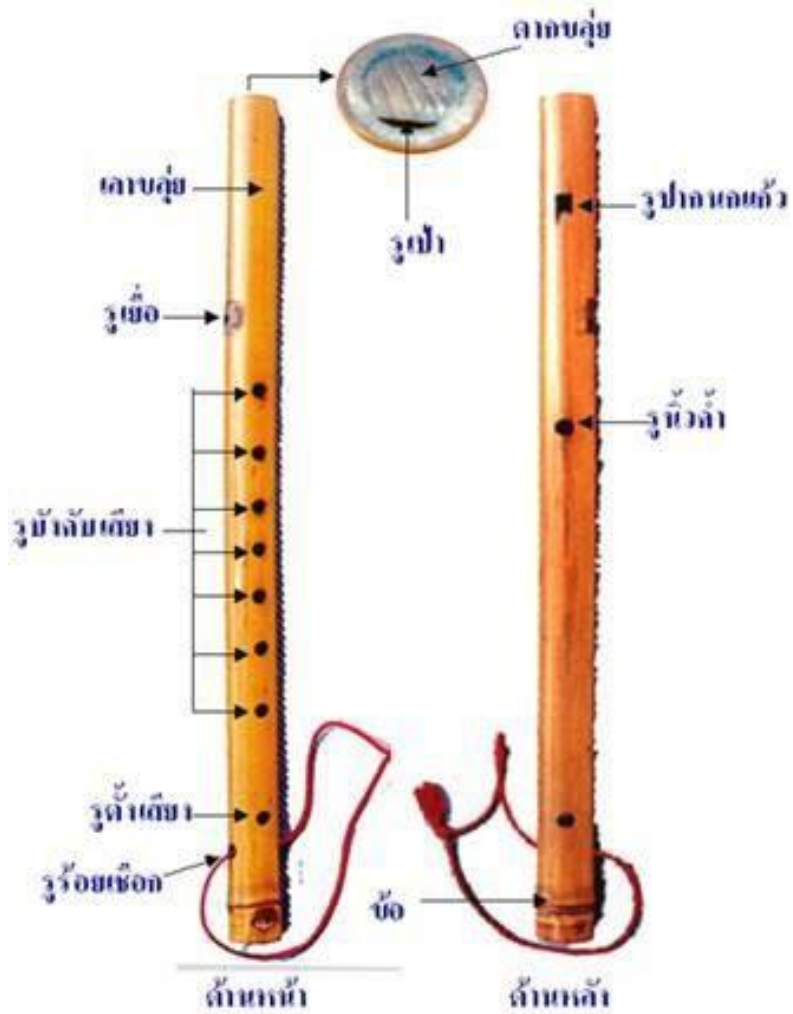

ลักษณะและส่วนประกอบ

เป็นขลุ่ยขนาดกลาง มักทำมาจากไม้ไผ่ หรือไม้ที่มีเนื้อแข็ง เช่น ไม้ชิงชัน ไม้พยุง ปัจจุบันสามารถใช้วัสดุอื่นมาทดแทนได้ เช่น พลาสติก หรือเรซิน

๑. เสาขลุ่ม

ลำตัวของขลุ่ย มีลักษณะเป็น
หลอดกลมยาว ภายในกลวง

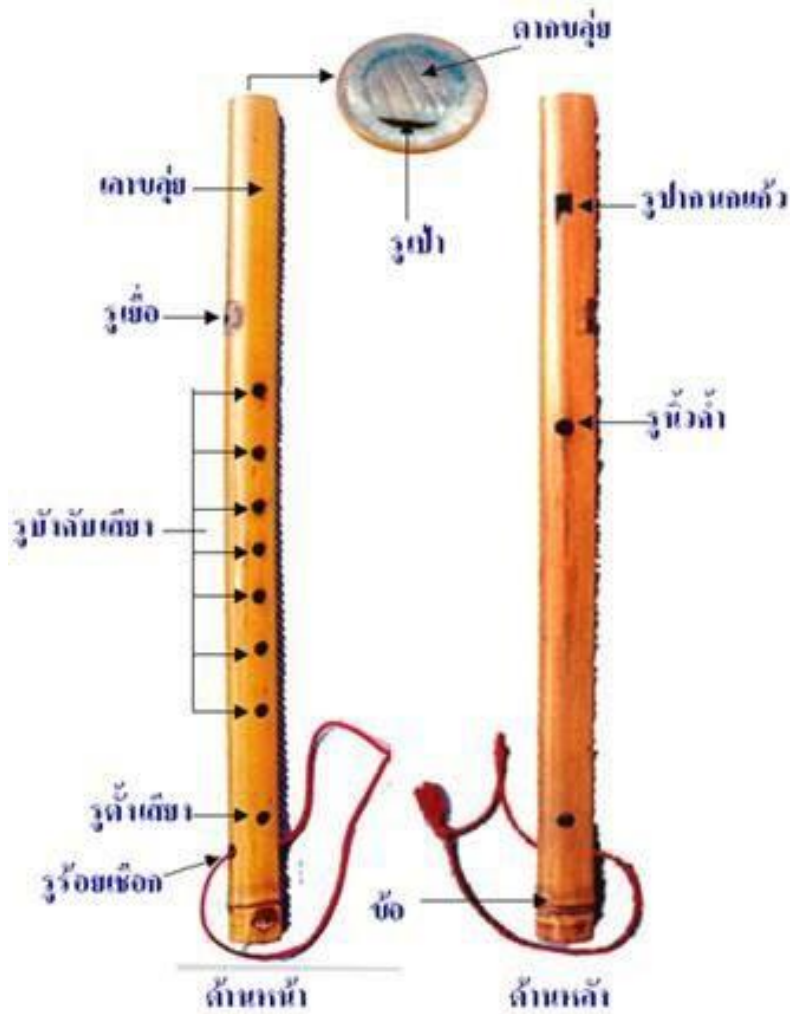
การปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ

ขลุ่ยเพียงออ

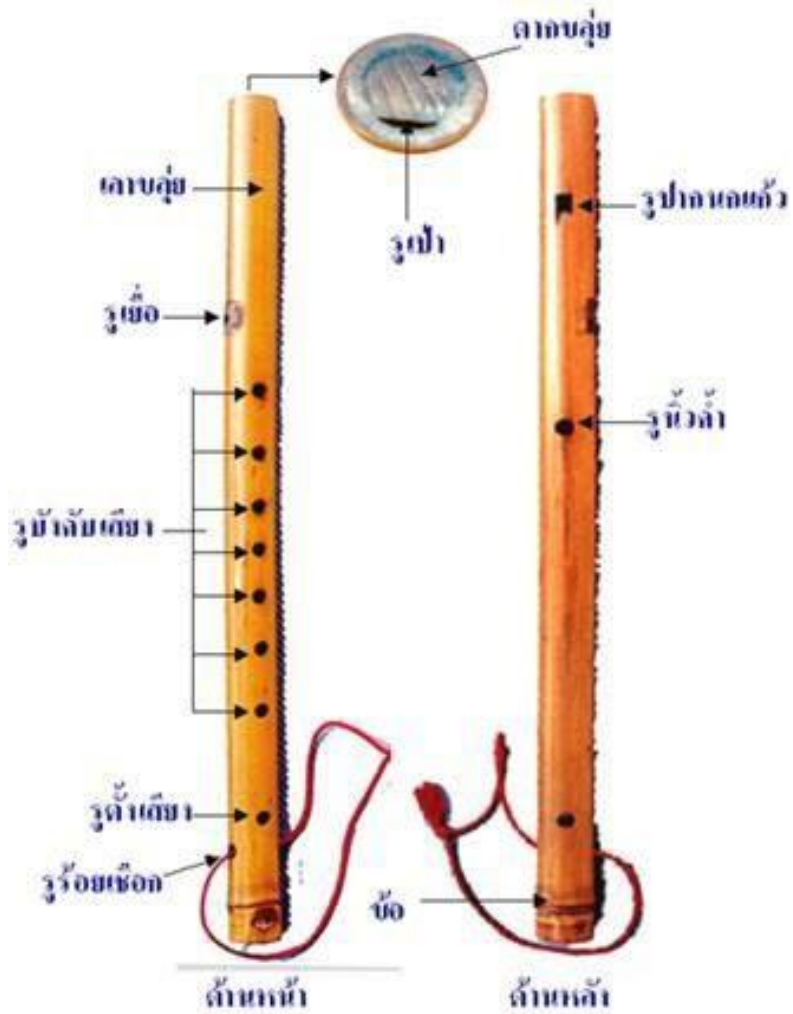
๒. ดาก

ส่วนตรงปากขลุ่ยที่ใช้เป่าของขลุ่ย หรือที่อุดปากขลุ่ย ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ท่อนยาวประมาณ ๕ เซนติเมตร นำมาเหลาให้กลมพอดีกับขนาดรูของปากขลุ่ย และปาดด้านหนึ่งออกเพื่อให้ลมผ่านไปได้

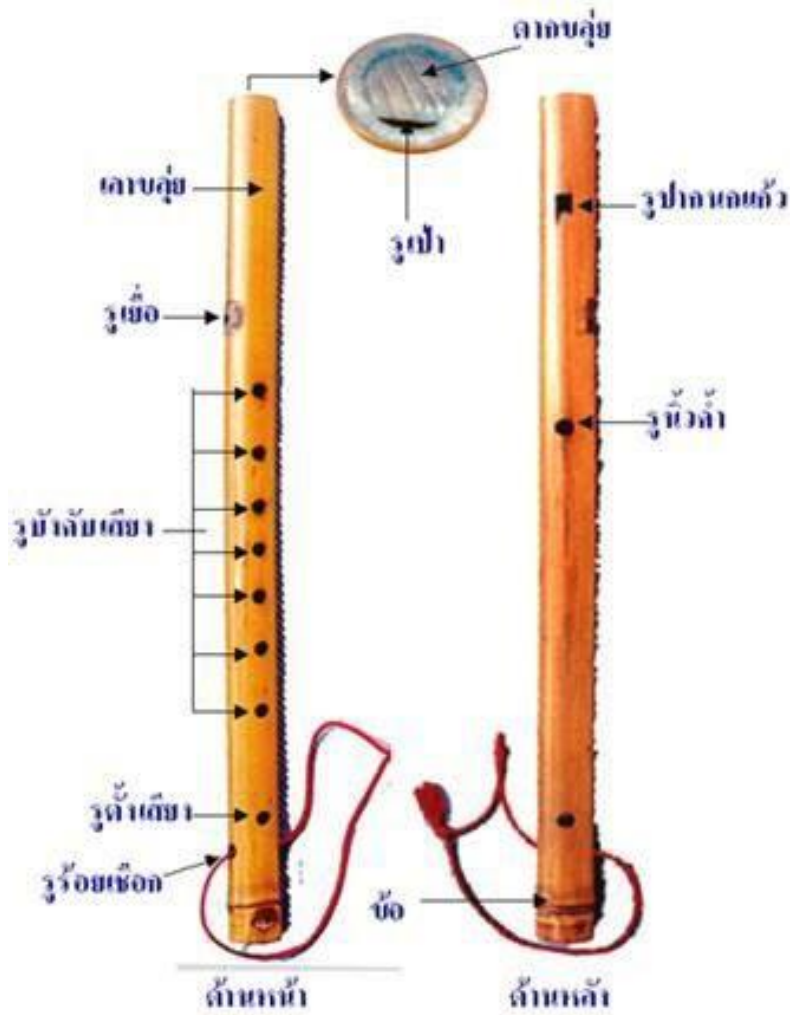
៣. រូបាកប៉េរ៉ា

สำหรับเป่าลมลงไป ซึ่งเป็นรูที่เกิดจากการ
ปาดดาทางด้านหนึ่งออกเพื่อให้เกิดช่องว่างสำหรับ
เป็นทางเดินของลมทะเลลุออกไปยังรูปากนกแก้ว

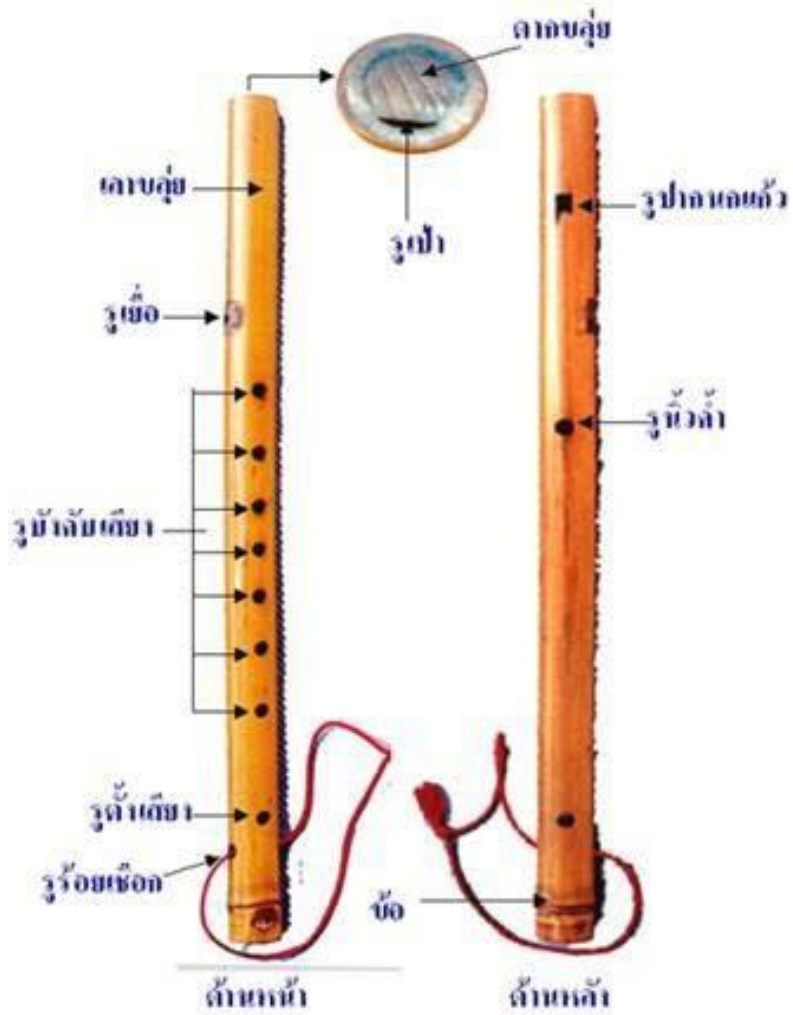
๔. รูปากนกแก้ว

รูที่แฉะร่องรับลมจากช่องปลายดากที่อยู่ภายในขลุ่ย
รูปากนกแก้วจึงอยู่ด้านเดียวกับรูปากเป่า ห่างลงมา
จากปากขลุ่ยประมาณ ๕ เซนติเมตร มีลักษณะเป็น
ช่องรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปากนกแก้วเป็นรูที่ลมมา
กระทบกับมุมนี้ทำให้เกิดเสียงดังขึ้น

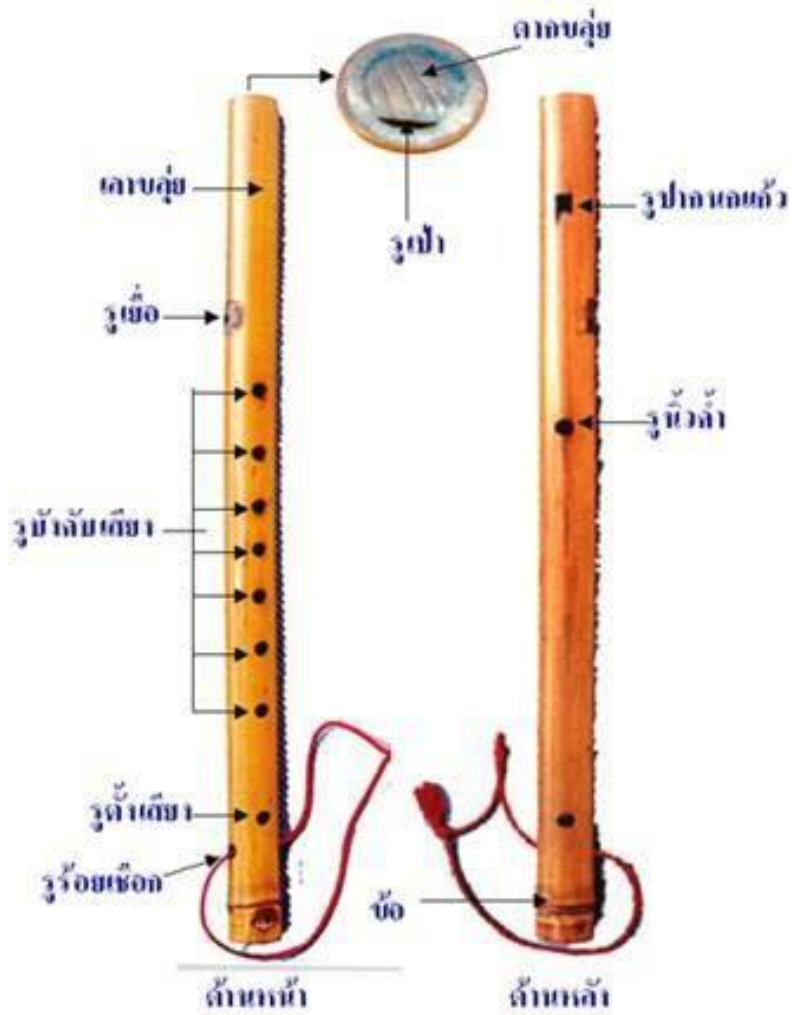
๕. ฐนึ่งคำ

สำหรับนิ้วโป้งปิด เพื่อบังคับเสียงและ
ประคองเลาขลุ่ยขณะเป่าด้วย รัศมีจะอยู่ตรง
ด้านหลังของขลุ่ยถัดลงมาจากปากนกแก้ว

๒. ระบุปัจจัยเสี่ยง

รูที่เรียงอยู่ด้านบนของเลาขลุ่ย มีทั้งหมด ๗ รู
แต่ละรูเจาะห่างกันประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร มีไว้
สำหรับปิด-เปิด เพื่อบังคับเสียงให้เกิดเสียงสูงต่ำ
ตามระดับเสียงต่าง ๆ เกิดเป็นทำนองเพลง

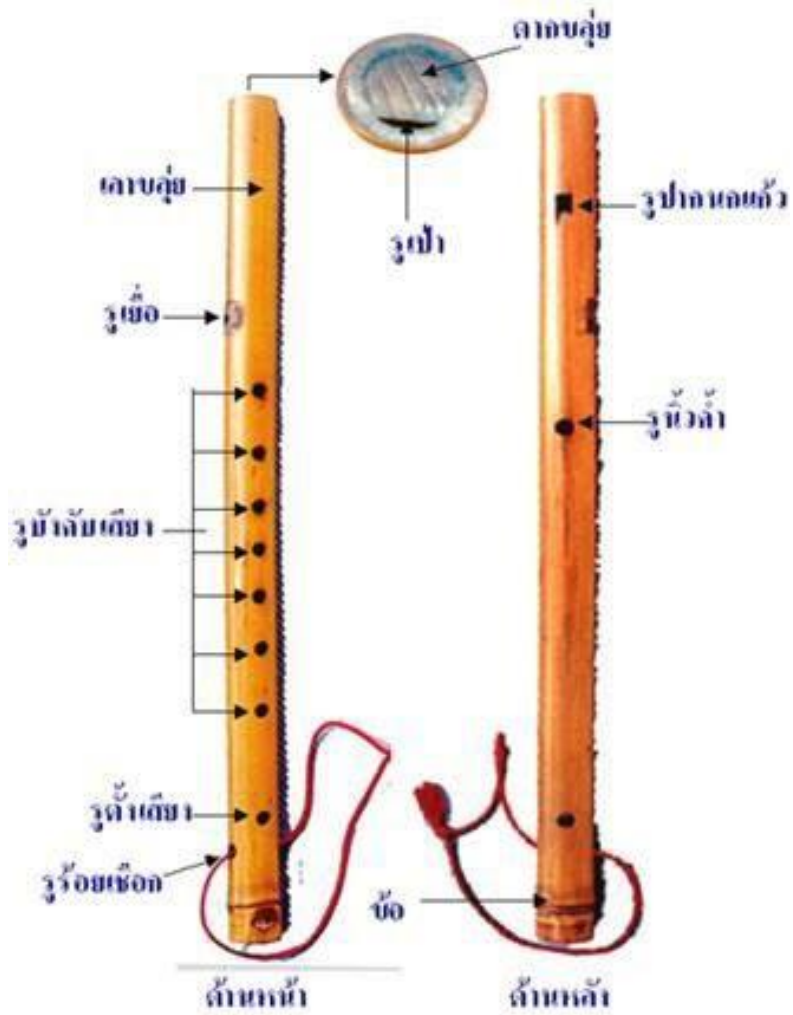
การปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ

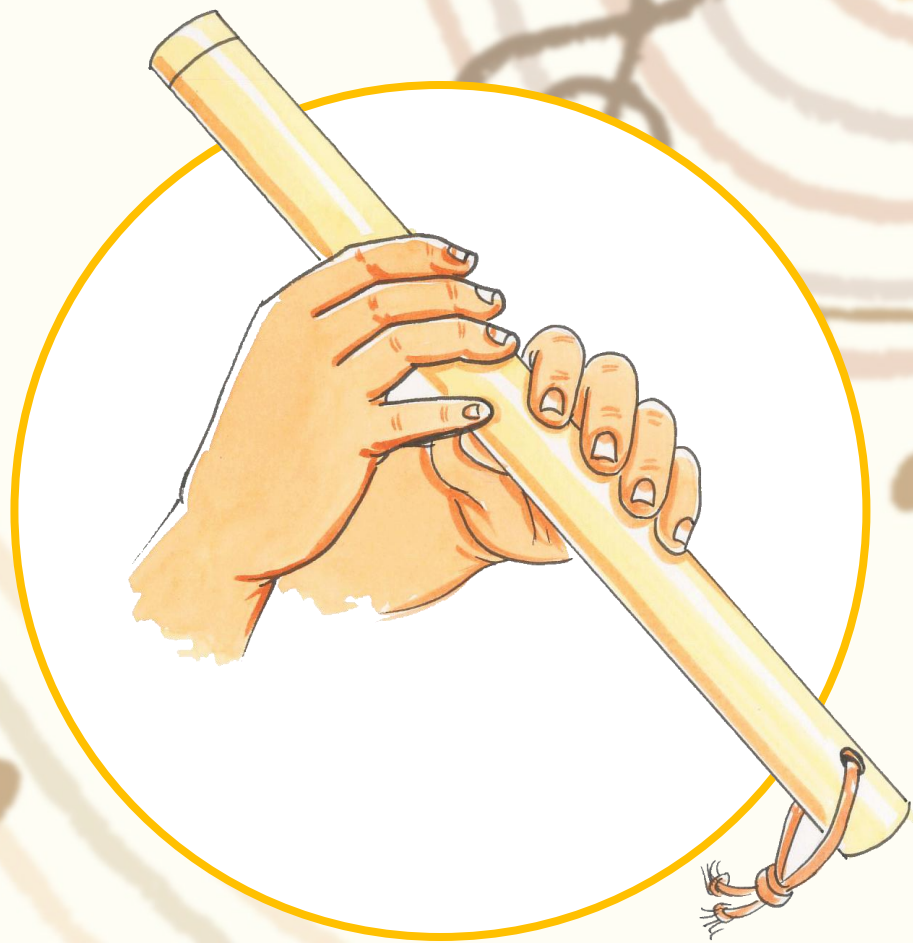

ขลุ่ยเพียงออ

๗. รู้อย่เชือก

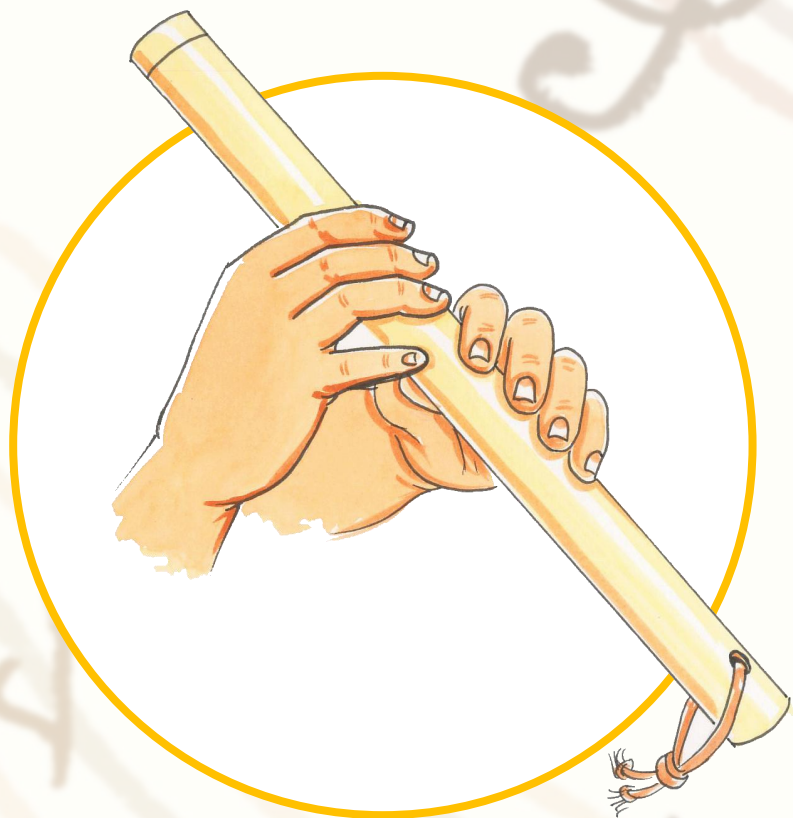
รูที่อยู่ตรงส่วนปลายด้านล่างของขลุ่ย โดยเจาะทะลุตรงข้าม เจาะเยื้องกันมี ๒ คู่ รวม ๔ รู เพื่อใช้ร้อยเชือกเพื่อแขวนขลุ่ยเก็บไว้ รู้อย่เชือกนี้มีผลช่วยปรับเสียงขลุ่ยได้บ้างเล็กน้อย

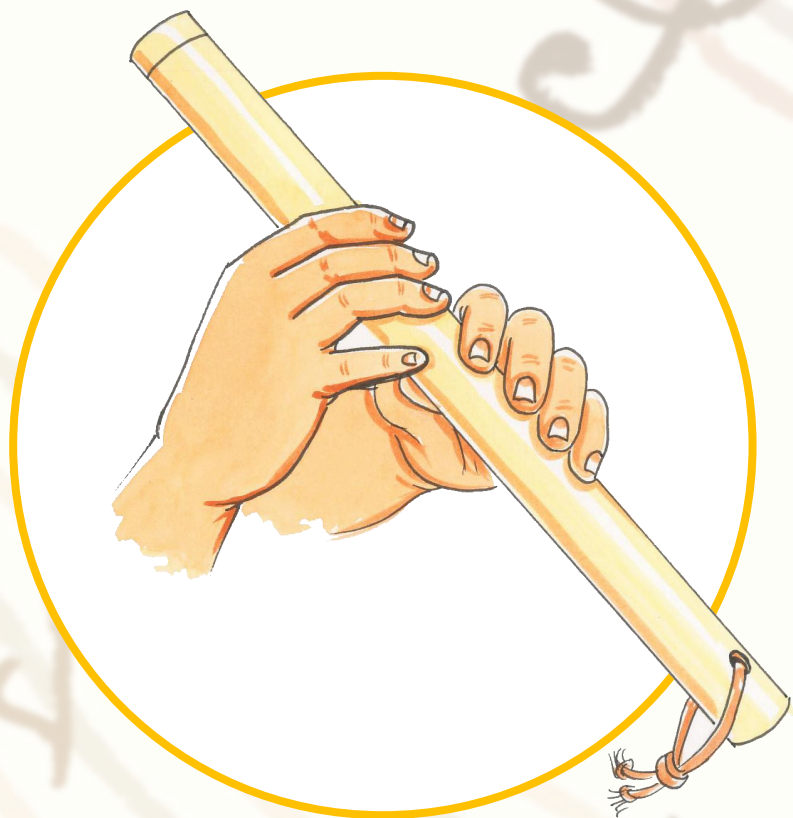
วิธีการปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออ

การใช้และดูแลบำรุงรักษาขลุ่ยเพียงออ

๑. ก่อนหรือหลังเป่าควรทำความสะอาดโดย
การเช็ดทุกครั้ง ห้ามนำลงไปล้างในน้ำหรือ
ตากแสงแดดโดยตรง เพราะจะทำให้เกิดการ
ยืดหดตัวของไม้ได้เป็นเหตุทำให้เสียงขลุ่ย
เปลี่ยนไป ควรใช้แอลกอฮอล์เช็ดทำความสะอาด
เพื่อฆ่าเชื้อบริเวณที่ใช้ปากสัมผัส

การใช้และดูแลบำรุงรักษาขลุ่ยเพียงออ

๒. ไม่ใช้ขลุ่ยร่วมกับผู้อื่น เพราะอาจเป็นแหล่งของการแพร่เชื้อโรคได้

๓. หลังการใช้ควรเก็บใส่ถุงให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันแมลงหรือสัตว์เล็ก ๆ เข้าไปอยู่อาศัย

ข้อควรระวังในการใช้ขลุ่ยเพียงออ

๑. **ไม่ควรให้ขลุ่ยตกหล่น** เพราะทำให้ขลุ่ยเกิดการเสียหายหรือแตกหักได้
๒. **ไม่ควรวางขลุ่ยไว้ในที่ที่มีความร้อนมาก ๆ เป็นเวลานาน** เพราะจะทำให้ขี้ผึ้งหรือกาวที่ใช้ติดอยู่ด้านในละลาย ทำให้เสียงเพี้ยนได้
๓. **ไม่ควรนำไม้หรือวัสดุอื่นแหย่เข้าไปในปากนกแก้วหรือในบริเวณเลาขลุ่ยด้านใน** และ**ไม่ควรตกแต่งหรือปรับแต่งรูต่าง ๆ ของขลุ่ย** หากไม่ทราบวิธีการที่ถูกต้อง เพราะอาจจะทำให้ส่วนประกอบต่าง ๆ เสียหาย ทำให้ไม่สามารถใช้งานได้ หากเกิดการเสียหายจะต้องนำไปให้ช่างซ่อมแก้ไขให้

ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ
เพลงระบำดอกบัว อัตราจังหวะสองชั้น

เพลงระบำดอกบัว

สองชั้น

๑

- - - -

- - - -

- - - - ดํ

- - - - ม

- - - -

- ซ - ล

- ดํ - รํ

- มํ - ซํ

๒

- - - -

- ล - ซ

- ม - ร

- ด - ล

- - ดํ ล

ซ ม ซ ล

- ดํ - มํ

- รํ - ดํ

๓

- - - -

- ม - ม

- - ซ ล

- ดํ - ล

- - - -

- ดํ - ล

- ซ - ม

- ซ - ม

๔

- - - -

- ซ - ด

- ร - ม

- ซ - ม

- - - รํ

- ดํ - ล

- ดํ - ม

- ซ - ล

๒ หน

เพลงระบำดอกบัว

สองชั้น

๕

- - - -	- ซ - ล	- ดํ - รั	- ม - ซ	- - - ล	- ม - ซ	- - - รั	- ล - ดํ
---------	---------	-----------	---------	---------	---------	----------	----------

๒ หน

๖

- - - รั	- ล - ดํ	- - - ล	- ม - ซ	- - - ล	- ม - ซ	- - - รั	- ล - ดํ
----------	----------	---------	---------	---------	---------	----------	----------

๒ หน

๗

- - - รั	- ล - ดํ	- - - รั	- ล - ดํ	- ล - ล	- ดํ - ซ	- ม - ซ	- ล - ดํ
----------	----------	----------	----------	---------	----------	---------	----------

๘

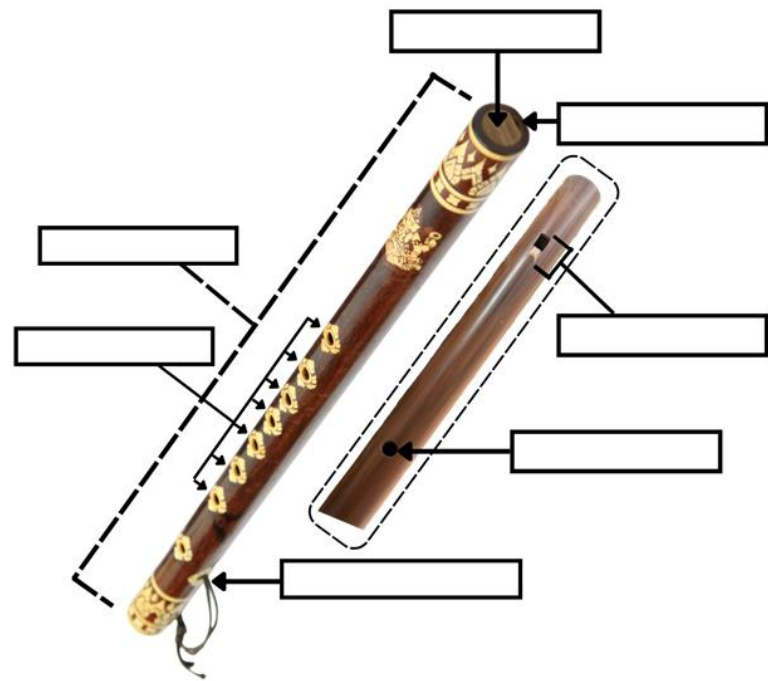
- ดํ รั ดํ	พื มํ รั ดํ	ท ดํ รั ดํ	พื มํ รั ดํ	- ดํ รั ดํ	พื มํ รั ดํ	ท ดํ รั ดํ	พื มํ รั ดํ
------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------

กลับต้น

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๑
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงเพลงไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๑
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบเกี่ยวกับส่วนประกอบของขลุ่ยเพียงออให้ถูกต้อง

รูปปากเป่า รูบังคับเสียง เลขาขลุ่ย รูนิ้วค้ำ
 รูร้อยเชือก ดากขลุ่ย ปากนกแก้ว

ใบงานที่ ๕

เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๑

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

๑. _____ หมายถึง ลำตัวของขลุ่ย มีลักษณะเป็นหลอดกลมยาว ภายในกลวง
๒. _____ หมายถึง ส่วนตรงปากขลุ่ยที่ใช้เป่าของขลุ่ย หรือที่อุดปากขลุ่ย ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง นิยมใช้ไม้สักทอง ท่อนยาวประมาณ ๕ เซนติเมตร นำมาเหลาให้กลมพอดีกับขนาดรูของปากขลุ่ย และปาดด้านหนึ่งออกเพื่อให้ลมผ่านไปได้
๓. _____ หมายถึง รูสำหรับเป่าลมลงไป ซึ่งเป็นรูที่เกิดจากการปาดตากด้านหนึ่งออกเพื่อให้เกิดช่องว่างสำหรับเป็นทางเดินของลมทะลุออกไปยังรูปากนกแก้ว
๔. _____ หมายถึง รูที่ชะร่องรับลมจากช่องปลายตากที่อยู่ภายในขลุ่ย รูปากนกแก้วจึงอยู่ด้านเดียวกับรูปากเป่า ห่างลงมาจากปากขลุ่ยประมาณ ๕ เซนติเมตร มีลักษณะเป็นช่องรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปากนกแก้วเป็นรูที่ลึบมากกระทบกับลมทำให้เกิดเสียงดังขึ้น
๕. _____ หมายถึง รูสำหรับนิ้วโป้งปิด เพื่อบังคับเสียงและประคองเลาขลุ่ยขณะเป่าด้วย รูค้ำจะอยู่ตรงด้านหลังของขลุ่ยถัดลงมาจากปากนกแก้ว
๖. _____ หมายถึง รูที่เรียงอยู่ด้านบนของเลาขลุ่ย มีทั้งหมด ๗ รู แต่ละรูเจาะห่างกันประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร มีไว้สำหรับปิด-เปิด-เพื่อบังคับเสียงให้เกิดเสียงสูงต่ำตามระดับเสียงต่างๆ เกิดเป็นทำนองเพลง
๗. _____ หมายถึง รูที่อยู่ตรงส่วนปลายด้านล่างของขลุ่ย โดยเจาะทะลุตรงข้าม เจาะเยื้องกัน มี ๒ คู่ รวม ๔ รู เพื่อใช้ร้อยเชือกเพื่อแขวนขลุ่ยเก็บไว้ รูร้อยเชือกนี้มีผลช่วยปรับเสียงขลุ่ยได้บ้างเล็กน้อย

ใบงานที่ ๕

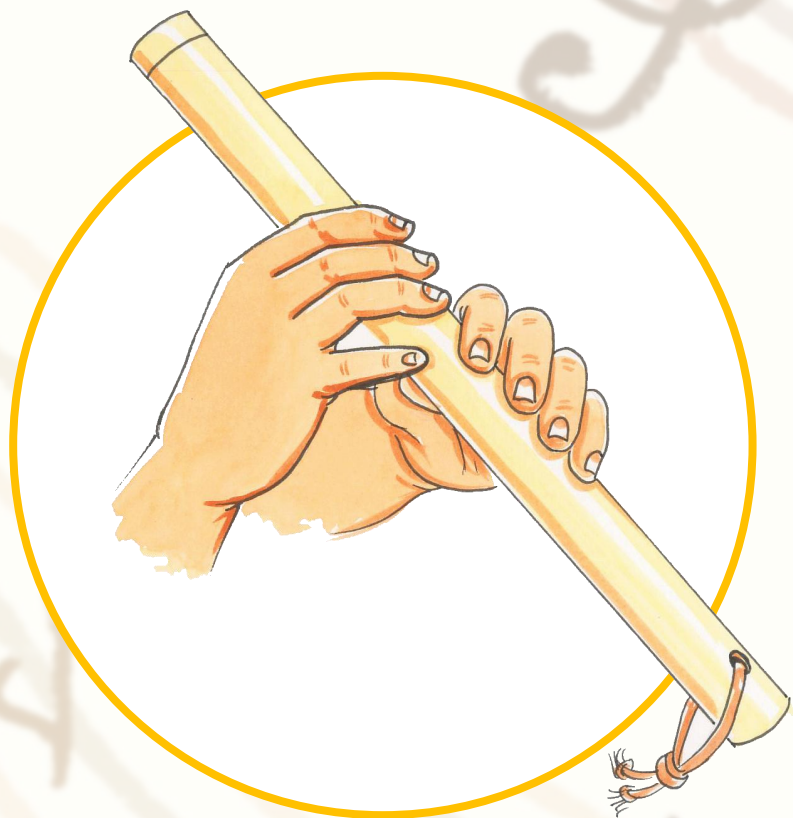
เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ

เพลงระบำดอกบัว ๑

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

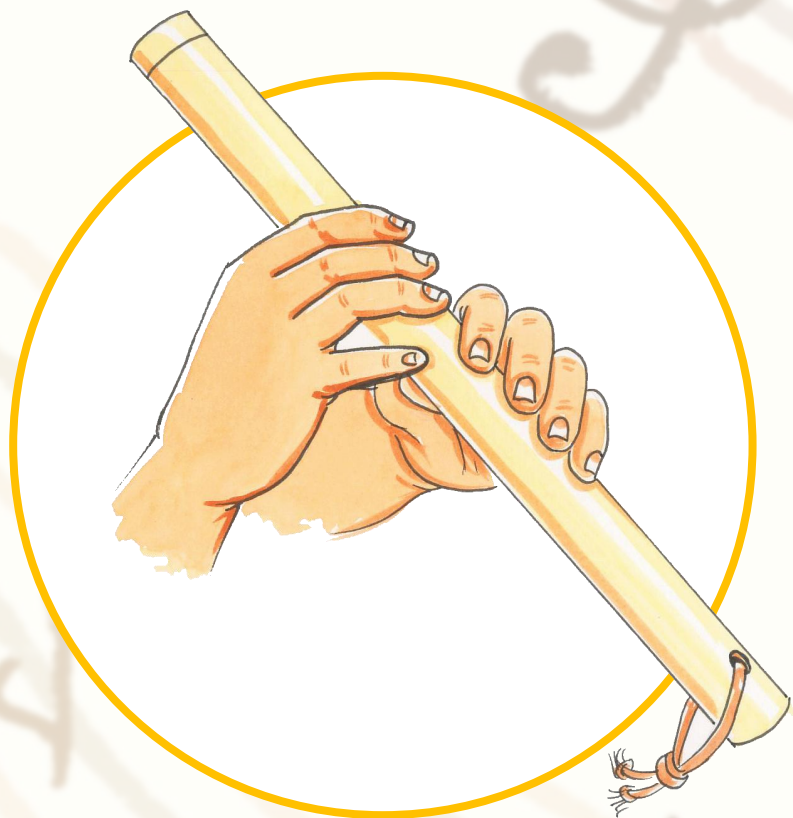

การใช้และดูแลบำรุงรักษาขลุ่ยเพียงออ

๑. ก่อนหรือหลังเป่าควรทำความสะอาดโดย
การเช็ดทุกครั้ง ห้ามนำลงไปล้างในน้ำหรือ
ตากแสงแดดโดยตรง เพราะจะทำให้เกิดการ
ยืดหดตัวของไม้ได้เป็นเหตุทำให้เสียงขลุ่ย
เปลี่ยนไป ควรใช้แอลกอฮอล์เช็ดทำความสะอาด
เพื่อฆ่าเชื้อบริเวณที่ใช้ปากสัมผัส

การใช้และดูแลบำรุงรักษาขลุ่ยเพียงออ

๒. ไม่ใช่ขลุ่ยร่วมกับผู้อื่น เพราะอาจเป็นแหล่งของการแพร่เชื้อโรคได้

๓. หลังการใช้ควรเก็บใส่ถุงให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันแมลงหรือสัตว์เล็ก ๆ เข้าไปอยู่อาศัย

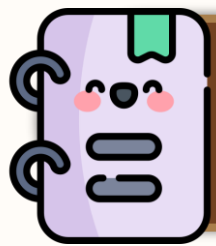
บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ
เพลงระบำดอกบัว ๒

ดาวน้โหลดเอกสารได้ที่

www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องจัดเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ
เพลงระบำดอกบัว ๒
๒. ขลุ่ยเพียงออ

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

www.dltv.ac.th

